

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

УДК 378.013:61(082)(477)
А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ
Протокол № 3 від 28.03.2023

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов,
І.А. Чухно, І.В. Завгородній, Л.В. Фоміна,
І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

**А43 Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марков-
ський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків: ХНМУ, 2023. – 267 с.**

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їхніх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення запланованих програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітньо-професійних програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний медичний університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

Капустник Валерій Андрійович – Ректор ХНМУ, д.мед.н., проф., Заслужений працівник освіти України;

Заступники голови організаційного комітету:

М'ясоєдов Валерій Васильович – д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України, проректор з наукової роботи ХНМУ;

Марковський Володимир Дмитрович – проректор з науково-педагогічної роботи, д.мед.н., професор;

Завгородній Ігор Володимирович – д.мед.н., проф., академік Академії наук вищої освіти України, директор навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ;

Чухно Інна Анатоліївна – заступниця директора ННІ ЯО ХНМУ, к. наук з держ. упр., доцент;

Члени організаційного комітету:

Залевський Б.А. – проректор з адміністративно-господарської роботи;

Краснікова С.О. – декан V факультету з підготовки іноземних студентів, к.мед.н, професор;

Фоміна Л.В. – завідувач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к.філолог.н., професор;

Корнейко І.В. – завідувач кафедри іноземних мов, к.філос.н., професор;

Маракушин Д.І. – директор Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян (далі – ННІ ППГ) ХНМУ, д.мед.н., професор;

Киричок І.В. – директор Наукової бібліотеки;

Білоножка М.М. – в.о. начальника відділу міжнародних зв'язків;

Брітякова В.В. – в.о. начальника редакційно-видавничого відділу;

Секретарі конференції:

Волошко К.В. – методист II категорії Навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО ХНМУ;

Перцев П.Д. – фахівець з інформаційних технологій Симуляційного центру ННІ ЯО ХНМУ

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КЕЙС–ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ
ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Сухонос Р.О., Шевцов О.О., Шкляр А.С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

На сучасному етапі перед медичними ЗВО стоїть ряд завдань, і одним з основних є зміна форми навчання та подальше зменшення розриву між засвоєною теорією (теоретичними знаннями) і клінічною практикою. Необхідно більше приділяти уваги безпеці пацієнтів, нормам етики, підвищенню особистої відповідальності медичних працівників на всіх етапах надання допомоги, підвищенню рівня необхідної професійної майстерності та подальшого активного прогресу розвитку методів, маніпуляцій, технології процедур. Вищесказане зумовлює адаптацію програм навчання та більш широке використання наявних освітніх засобів. Важливим завданням реформації медичної освіти в Україні є підготовка високоосвіченої, здібно-творчої особистості, готової до будь-яких викликів сьогодення задля професійного забезпечення потреб суспільства на всіх соціальних рівнях (національному, міжнародному). Запровадження в медичну освіту сучасного підходу та компетентнісних алгоритмів діяльності, застосування новітніх інноваційних технологій, формування професійної компетентнісної сталості здобувачів, майбутніх медичних фахівців, на сьогодні є найвищим критерієм якості здобутої освіти. Серед основних вимог при формуванні майбутнього медичного спеціаліста фахівці розробляють запровадження та використання інноваційних педагогічних технологій. Застосування сучасних технологій є умовою виконання досить важливого завдання прогресивної освіти сьогодення – управління освітнім процесом загалом та навчальним процесом зокрема. Метою освітньої програми «Медицина» є забезпечення підготовки висококваліфікованих спеціалістів, використовуючи академічну підготовку з фундаментальних та клінічних медичних наук. При підготовці майбутні медичні фахівці мають оволодіти фундаментальними знаннями, інноваційно-інтегральними, загально-фаховими компетентностями; професійно зорієнтованими навичками, уміннями, спеціалізованими властивостями необхідними для вирішення та подальшого виконання професійних завдань.

При вивченні анатомії людини широко використовується метод case-study, що являє собою метод активного проблемно-ситуаційного аналізу та базується на навчанні шляхом вирішення конкретних задач – ситуацій (кейсів). Застосування кейс-методу відбувається у дві фази:

I фаза включає планування й створення кейсу, формулювання запитань відносно клінічної ситуації в кейсі, розробку методичного забезпечення й підготовку до подальшого обговорення, методичне забезпечення практичного заняття.

II фаза – це безпосередня діяльність викладача під час обговорення кейсу під час заняття (вступ, проведення дискусії та організація презентації, налаштування професійного настрою в групі, аналіз особистісного внеску здобувачів в оцінювання ситуаційного завдання, організація роботи здобувачів малими групами та взаємного обміну інформацією, підведення підсумків, заключне слово).

На підготовчому етапі роботи з методом коуч case-study, відповідно до мети і завдань заняття, вибирає потрібні кейси та необхідні літературні джерела для підготовки та проведення завдання. Здобувачі об'єднуються двома – трьома підгрупами з рівною кількістю людей кожна. Етап включає короткий виступ викладача. Якщо учасники раніше не працювали за методом кейс-технологій, коуч їх ознайомлює з вибраним методом, тезисно озвучує основні моменти та етапи подальшої праці даної підгрупи, визначає способи оцінювання й критерії якості оцінювання результатів робіт підгруп на занятті за вибраним методом. При розв'язуванні кейсів, зокрема з дисципліни «Анатомія людини», бажано завчасно опрацювати матеріали для підготовки практичних занять та лекційного матеріалу, наявні презентації лекцій, веб-сайти за даною темою, абстракти сучасних статей, реферати, список рекомендованої літератури тощо.

На основному етапі потрібно провести:

1) вивчення клінічної ситуації, вирішення завдань та прийняття рішень щодо їхнього розв'язання;

2) підготовку до формулювання власних висновків та результатів роботи підгруп. Необхідними умовами даного етапу є:

– кожен здобувач бере участь в обговоренні;

– кожен учасник висловлює свою точку зору та слухає думки інших;

– робота підгрупи командою, необхідність слухати, зважати, враховувати думки колег.

Підсумковий етап передбачає оцінювання роботи здобувачів освіти за критеріями, такими, як підготовка до теорії, як володіння практичними навичками, уміти клінічно мислити, дискусійна участь, взаємодія в підгрупі, команді, компетентний підхід до розв'язання завдання, вміння прийняти правильне рішення в нетиповій конкретній ситуації.

Практичні заняття з використанням кейс методу спрямовані на розвиток самостійності студентів, поглиблення, розширення, закріплення отриманих теоретичних знань та формування професійних та загальних компетентностей. Вони передбачають розв'язання здобувачами освіти однієї або декількох конкретних задач та спрямовані на формування практичних умінь, розвиток навичок командної роботи, комунікативної компетентності, а також розуміння галузі застосування теоретичних знань у медичній практиці.

Таким чином, під час вивчення навчальної дисципліни «Анатомія людини» доцільно використовувати метод кейс-технології, оскільки вони сприяють розвитку умінь та практичних навичок, здатності до самонавчання, забезпечують запам'ятовування значних об'ємів інформації та підготовку спеціалістів, які максимально ефективно поведуться в складних клінічних ситуаціях. Застосування кейс-методу дозволяє багаторазово та точно відтворювати важливі клінічні сценарії та надає можливість адаптувати навчальну ситуацію для кожного студента.